

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Paška a soudců Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Jana Pekáče v právní věci

žalobkyně **S. D.**, narozené dne „X“,
státní příslušnice Thajského království,
bytem „X“,
zastoupené advokátem Mgr. Vratislavem Polkou,
sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2,

proti
žalované **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, IČO 00007064,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2021, č. j. MV-20122-6/SO-2021

takto:

- I. Žaloba, jíž se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2021, č. j. MV-20122-6/SO-2021 a zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 7. 12. 2020, č. j. OAM- 19164-51/PP-2019, a vrácení věci žalované k novému projednání, **se zamítá.**
- II. Žádná z účastnic nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2021, č. j. MV-20122-6/SO-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jakož i rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 7. 12. 2020, č. j. OAM- 19164-51/PP-2019, Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. V. J.

a vrácení věci žalované k novému projednání. Napadeným rozhodnutím žalovaná potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 7. 12. 2020, č. j. OAM-19164-51/PP-2019, kterým byla podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu, neboť není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a zákona (výrok I.), a stanovil jí lhůtu k vycestování z území České republiky do 35 dnů od právní moci rozhodnutí podle § 87e odst. 4 zákona (výrok II.), s odůvodněním, že z dosud zjištěných skutečností je zřejmé, že partnerský vztah mezi žalobkyní a jejím přítelem R. V. – občanem EU (dále též jen „přítel“) nelze s ohledem na vnitrostátní i unijní právní předpisy a judikaturu označit za vztah trvalý a natolik intenzivní, přičemž dopady rozhodnutí nepředstavují nepřiměřený zásah do rodinného ani soukromého života žalobkyně.

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná k odvolací argumentaci žalobkyně zdůraznila, že správními orgány není popírána existence společného soužití žalobkyně a přítele, že tato skutečnost byla v řízení prokázána a ani z jednotlivých nesrovnalostí, na které poukazoval správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí, jeho neexistence nevyplývá. Nicméně žalovaná dospěla na základě skutkových zjištění k závěru, že se nejedná o vztah trvalý, tedy takový, jaký má na mysli ust. § 15a odst. 2 písm. b) zákona. Žalobkyně má silné vazby na zemi původu (Thajsko), kde žijí její dvě nezletilé dcery ve věku 13 a 6 let. V Thajsku žije rovněž matka žalobkyně, které vypomáhá na farmě, a sestra. Zájmem žalobkyně je, aby starší dcera dokončila střední školu v Thajsku, mladší dcera o pobyt v České republice zřejmě zájem nemá, neboť je silně vázána na matku žalobkyně, svoji babičku. Žalobkyně o své děti stále pečuje, svědčí o tom její časté a dlouhodobé návraty do Thajska v průběhu řízení, kdy tyto několikaměsíční návraty i do budoucna zmínila ve své výpovědi. Přítel se o děti žalobkyně nestará, jejich případný pobyt na území České republiky „neřeší“. Žalobkyně a přítel společně nehopodaří, nemají žádné plány týkající se společného soužití do budoucna, děti neplánují, pouze žalobkyně by preferovala sňatek. Přítel sice přítomnost žalobkyně na území České republiky vítá, avšak její dlouhodobější nepřítomnost nepokládá za závažnější újmu. Především oceňuje její péči o domácnost a jeho již zletilou dceru. Sám ve své výpovědi uvedl, že ani předchozí zhruba pětiměsíční odloučení mu nevadilo, neboť může za žalobkyni kdykoliv odletět do Thajska. Za daného skutkového stavu přihlédla žalovaná i k zájmům nezletilých dětí žalobkyně a konstatovala, že závazky žalobkyně, vážící ji k zemi původu, znemožňují navázání takového vztahu s přítelem, který by měl charakter vztahu trvalého, odůvodňujícího povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Učinila proto závěr, že deklarovaný vztah žalobkyně a jejího přítele není vztahem trvalým ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., a to především z hlediska jeho kvalitativní stránky. Přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života žalobkyně žalovaná nezkoumala s odůvodněním, že pokud správní orgán rozhodující o žádosti dospěje k závěru, že deklarovaný vztah není vztahem trvalým ve smyslu ustanovení 15a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., to znamená, že cizinec není rodinným příslušníkem občana Evropské unie (České republiky), není prostor pro posuzování dalších aspektů přiměřenosti, neboť v takovém případě nelze cizinci vydat povolení k přechodnému pobytu na území jako rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie.

3. Žalobkyně v žalobě namítala, že napadené rozhodnutí je nezákonné, nepřezkoumatelné a nepřiměřené hrozcím dopadům do jejího a příteleva rodinného a soukromého života. Žalovaná rozhodovala toliko na základě domněnek a spekulací, nikoli na základě zjištěného stavu a v pochybnostech v neprospěch žalobkyně. Se závěrem správních orgánů, že nelze žalobkyni a přítele považovat za druhu a družku neodpovídá zjištěnému skutkovému stavu. Žalobkyně i přítel potvrdili existenci svého vztahu, jak do minula, tak i do budoucna, přičemž faktičnost vztahu byla potvrzena také provedením místního šetření (pobytové kontroly) v místě hlášeného společného bydliště žalobkyně a přítele. V řízení o žádosti žalobkyně tak bylo zcela nepochybně prokázáno, že uvedení spolu žijí jako druh a družka po dobu delší jednoho roku, přičemž také vedou společnou domácnost, jak zákon vyžaduje (soužití minimálně dvou fyzických osob, které není krátkodobé). Jde-li o závěr prvostupňového správního orgánu, že žalobkyně nedoložila ke své žádosti žádný doklad, prokazující, že je rodinným příslušníkem občana EU, toto tvrzení je naprosto nepravdivé a odporuje obsahu spisového materiálu. Žalobkyně doložila v rámci řízení mnoho podkladů, přičemž byly provedeny i další důkazy, ze kterých existence vztahu účastníků a trvalost vztahu vyplývala. Prvostupňový správní orgán nereagoval na návrh žalobkyně a přítele na provedení důkazu výsledkem navrhovaných osob, a stejně tak postupovala žalovaná, kdy v odůvodnění napadeného rozhodnutí ponechala odvolací námitku o neprovedení některých navrhovaných důkazů zcela bez povšimnutí. To vše za situace, kdy v řízení existovala důkazní nouze, pokud jde o otázku trvalosti vztahu žalobkyně, přičemž navrhované důkazy mohly takové pochybnosti osvětlit a z hlediska výsledku řízení zjevně svědčily ve prospěch žalobkyně. Žalobkyně má za to, že fungování jejího vztah s přítelem nevybočuje z obecně chápáného vztahu druh a družka, když v současné době lidé setrvávají ve vztahu, aniž by uzavírali manželství, přičemž možnost uzavření manželství není rovněž vyloučena. Ani vazby na domovskou zemi žalobkyně a její cesty tam nemohou znamenat nemožnost navázání trvalého vztahu s přítelem, či jeho oslabení, neboť jejich vztah se vyvíjí logicky a během času stále posiluje. Žalobkyně dále žalované vytkla, že pominula posouzení přiměřenosti rozhodnutí dle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod.
 4. Žalovaná ve vyjádření k podané žalobě navrhla její zamítnutí jakožto nedůvodné, přičemž setrvala na svém závěru, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona, a tudíž byly dány důvody pro zamítnutí její žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona. Trvá na svém závěru, že deklarovaný vztah žalobkyně a jejího přítele nelze považovat za vztah trvalý, obdobný vztahu rodinnému. Byly vzaty v úvahu individuální rysy vztahu, rodinné vazby žalobkyně v zemi původu, spočívající především v péči o nezletilé děti, které fakticky znemožňují navázání trvalého partnerského vztahu v jiném státě. Aniž by bylo popíráno soužití žalobkyně na společné adrese s přítelem, žalovaná zdůraznila, že žalobkyně neprokázala společné hospodaření s přítelem, sama na chod domácnosti nikterak nepřispívá, byť je v tomto směru zabezpečena. Přítelem je pak zdůrazňována její funkce především jako pečovatelky o domácnost, o jeho osobu a jeho dceru.
 5. Žalovaná předložila soudu správní spis, z něhož byly zjištěny následující rozhodné skutečnosti:
 6. Žalobkyně (občanka Thajského království) podala dne 4. 11. 2019 u správního orgánu prvního stupně žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka
- Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. V. J.
- (K.ř.č. 1 – rozsudek - 3. strana)

občana Evropské unie na území České republiky podle ustanovení § 87b zákona, dnem vstupu na území České republiky byl 23. říjen 2019. Jako účel pobytu do žádosti uvedla „druh občan ČR.“ K žádosti doložila fotografie, cestovní doklad a vízum, doklad o zdravotním pojištění na dobu do 4. 2. 2020 včetně dokladu o zaplacení pojistného a kartičky pojištěnce, doklad o zajištění ubytování ze dne 4. 11. 2019 (v němž přítel jako ubytovatel a vlastník nemovitosti potvrdil, že žalobkyni poskytne na neomezenou dobu od 4. 11. 2019 ubytování v rodinném domě na adrese Český Újezd 252) a čestné prohlášení přítele - státního občana České republiky.

7. Výzvou ze dne 25. 11. 2019 správní orgán prvního stupně vyzval žalobkyni k doplnění tvrzení a označení důkazů ohledně existence silného a dlouhodobého partnerského vztahu s přítelem, když jí předložené čestné prohlášení přítele takovým důkazem podle § 53 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb není.
8. Žalobkyně na výzvu správního orgánu prvního stupně doplnila svou žádost tak, že její vztah s přítelem se vyvíjí od září 2019 a lze jej posuzovat obdobně jako manželství. Žalobkyně se stará o dceru přítele, podílí se společně na chodu domácnosti a hrazení společných nákladů. K tomu doložila fotografie ze společné dovolené v Thajsku, kde byl přítel představen její rodině s tím, že strávili 3 dny u matky žalobkyně a jejích dětí, a nyní se chystají na společnou dovolenou do Rakouska. Jako důkaz označila výslech pracovnice pošty, která jí předávala listovní zásilku na adresu, kde má trvalý pobyt její přítel, fotografie s přítelem na území ČR, čestná prohlášení svědků - známých přítele, s nimiž se nyní společně stýkají a nehlášenou návštěvou pracovníka Ministerstva vnitra.
9. Dne 19. 2. 2020 provedl správní orgán prvního stupně výslech žalobkyně, při němž uvedla, že poprvé přicestovala do Evropy 21. 10. 2019. S přítelem se seznámili dne 1. 9. 2019 v baru v Phataja, kde pracovala u své sestry jako číšnice, a přítel jej navštívil jako turista. Sestra jí poslala, aby bavila hosty, tak za ním šla, ale příliš se nebavili, protože neumí žádný z nich moc anglicky. Potom s ním šla do hotelu na jídlo, po dvou dnech byl jejich vztah partnerský, intimně spolu žijí od prvního dne. Přítel dne 9. 9. 2019 odletěl zpět do České republiky. Žalobkyně v domě přítele každý den vaří pro jeho starší dceru a učí ji vařit, ta ji naproti tomu učí mluvit česky. Přítel posílá peníze na péči o dceru žalobkyně do Thajska. S přítelem se domlouvají anglicky a prostřednictvím google překladače. Žalobkyně nevěděla, jaké jsou náklady na domácnost, ani jaké náklady hradí ona a jaké přítel. Pokud jde o její rodinu v zemi původu, pak uvedla, že o starší dceru se stará teta, o mladší její matka, ona by chtěla, aby její děti za ní přijely do Čech nastálo. Sdělila, že dne 12. 3. 2020 musí jet do Thajska, neboť tam má práci - chová gekony na export do Číny. V Thajsku zůstane 3-4 měsíce, po dobu jejího pobytu v České republice tuto práci převezme matka a její sestra. Matka je vlastnící farmy, kde chová 50 – 60 krav, dále chová ryby a pěstuje rýži. Žalobkyně matce na farmě vypomáhá.
10. Při svém výslechu uvedl přítel žalobkyně R. V., že jejich společné hospodaření spočívá v tom, že on platí faktury, a ona hradí náklady za jídlo. Přítel neví, jak žalobkyně tráví svůj volný čas, ale funguje to tak jak má – je uvařeno, vyžehleno a uklizeno. Snaží se jí najít práci, jaký by byl její příjem, ho nezajímá. Na otázku ohledně sňatku s žalobkyní nejprve jednoznačně uvedl, že už se v životě ženit nebude, protože mu to jednou stačilo – postavil by za to čtyři domy, poté připustil, že se může stát cokoliv. Početí dítěte ve vztahu s žalobkyní vyloučil. Žalobkyně je v pravidelném telefonním kontaktu se svou rodinou v Thajsku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. V. J.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 4. strana)

11. Dne 12. 12. 2019 provedla Policie ČR v místě bydliště přítele pobytovou kontrolu, nikdo nebyl zastížen, nebyla označena schránka ani zvonek, podle sousedů v domě č. p. „X“ v „X“ bydlí žalobkyně s přítelem.
12. Správní orgán prvního stupně vydal ve věci žádosti žalobkyně první rozhodnutí dne 30. 3. 2020, č. j. OAM-19164-27/PP-2019, č. j. MV-38882/OAM-2020, jímž žádost zamítl z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. a) zákona, neboť žalobkyně nepředložila náležitosti uvedené v § 87b odst. 3 zákona. Důvodem zamítnutí žádosti bylo, ve stručnosti shrnuto, zjištění, že žalobkyně nedoložila ke své žádosti ani později na výzvu správního orgánu, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, tudíž nebyla splněna podmínka trvalosti vztahu.
13. K odvolání žalobkyně zrušila žalovaná toto rozhodnutí (rozhodnutí žalované ze dne 7. 7. 2020 č. j. MV-79870-4/SO-2020) s odůvodněním, že správní orgán prvního stupně věc nesprávně právně posoudil, a vrátil mu věc k novému projednání. Zdůraznila, že žalobkyně předložila veškeré důkazy, které považovala za nezbytné, správní orgán je provedl, provedl přitom i další důkazy za účelem zjištění skutkového stavu, avšak tyto důkazy nehodnotil za účelem zjištění, zda se jedná o vztah trvalý.
14. Správní orgán prvního stupně doplnil dokazování o zprávu Policie ČR o provedení další pobytové kontroly, a to dne 21. 10. 2020. V tomto případě byli v domě přítele zastíženi žalobkyně, přítel i jeho dcera, která potvrdila, že se zde zdržují pravidelně.
15. Dne 7. 12. 2020 vydal správní orgán prvního stupně ve věci žádosti žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu druhé rozhodnutí (č. j. OAM-19164-51/PP-2019, č. j. MV-38882/OAM-2020), když žádost zamítl z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. a) zákona, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a zákona (výrok I.) a stanovil jí lhůtu k vycestování z území České republiky do 35 dnů od právní moci rozhodnutí podle § 87e odst. 4 zákona (výrok II.). V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že z dosud zjištěných skutečností je zřejmé, že partnerský vztah mezi žalobkyní a přítelem nelze s ohledem na vnitrostátní i unijní právní předpisy a judikaturu označit za vztah trvalý a natolik intenzivní, přičemž dopady rozhodnutí nepředstavují nepřiměřený zásah do rodinného ani soukromého života žalobkyně. K odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí vydala žalovaná napadené rozhodnutí, jehož odůvodnění je již podrobně rozvedeno v bodě 2. tohoto rozsudku.
16. Krajský soud v Ústí nad Labem přezkoumal na základě podané žaloby žalobou napadené rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je vázán ve smyslu § 75 s. ř. s. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud o žalobě bez nařízení ústního jednání, neboť měl za to, že byl účastníky udělen souhlas s tímto postupem, když žalobkyně ani žalovaná se k němu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřily, ač byly o následcích poučeny.
17. Podle § 87b odst. 1 zákona rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, je povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.
18. Podle § 87b odst. 2 zákona o vydání povolení k přechodnému pobytu je rodinný příslušník občana Evropské unie uvedený v odstavci 1 povinen požádat ministerstvo ve lhůtě do 3

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. V. J.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 5. strana)

měsíců ode dne vstupu na území. Cizinec, který se stane rodinným příslušníkem občana Evropské unie v průběhu pobytu na území, je povinen požádat o vydání povolení k přechodnému pobytu ve lhůtě do 3 měsíců ode dne, kdy se stal rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a cizinec s jiným oprávněním k pobytu, do 3 měsíců ode dne uplynutí platnosti tohoto oprávnění.

19. Podle § 87b odst. 3 zákona je k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu žadatel povinen předložit a) náležitosti uvedené v § 87a odst. 2 písm. a), c), d) a e); b) doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a c) doklad o pobytu občana Evropské unie na území; to neplatí, pokud bylo občanu Evropské unie vydáno potvrzení o přechodném pobytu na území nebo povolení k trvalému pobytu nebo jde-li o rodinného příslušníka občana České republiky, který je přihlášen k trvalému pobytu na území.
20. Podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.
21. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání a zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, jímž bylo pravomocně rozhodnuto o zamítnutí její žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, neboť není rodinným příslušníkem občana Evropské unie.
22. Kdo je považován za rodinného příslušníka občana Evropské unie pro posouzení splnění podmínky pobytu cizince na území České republiky upravuje ust. § 15a zákona, neboť ustanovení týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky (§ 15a odst. 3 zákona).
23. Podle § 15a odst. 1 zákona rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho manžel; rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje; potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyť.
24. Podle § 15a odst. 2 zákona se za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyť, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti, je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyť, nebo se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, nebo b) má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.

25. Žalobkyně tvrdí, že je na ni nutno pohlížet jako na rodinného příslušníka ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) tohoto zákona, neboť má s přítelem, který je občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti.
26. Z citovaného ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) jednoznačně plyne, že pro to, aby podle něho mohl být cizinec považován za rodinného příslušníka občana Evropské unie, musí být splněny dvě podmínky. Jednak musí mít cizinec s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a jednak s ním musí žít ve společné domácnosti. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu obě tyto podmínky musejí být splněny kumulativně. Břemeno tvrzení i důkazní ohledně obou podmínek spočívá na cizinci (k tomu srovnej např. rozsudky ze dne 5. 1. 2011, č. j. 1As 109/2010 - 76, ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4Azs 151/2015 - 35, ze dne 6. 10. 2016, č. j. 7Azs 75/2016 - 37, všechna zde označená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou veřejnosti dostupná na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu <https://nssoud.cz>).
27. Soud v daném případě shledal, že závěr žalované, vyjádřený v napadeném rozhodnutí, že nebyly splněny zákonné podmínky pro to, aby mohla být žalobkyně považována za rodinného příslušníka občana České republiky, je správný, přičemž důkazy navržené žalobkyní (čestná prohlášení svědků, resp. jejich svědecké výpovědi, v nichž měli vypovídat o existenci vztahu mezi žalobkyní a přítelem a jejich společném soužití po dobu, kdy žalobkyně bydlí s přítelem v jeho domě a stará se o domácnost, a fotografie zachycující společně žalobkyni a přítele při různých příležitostech, jakož i při společné dovolené) nemohly bez ohledu na v nich obsažené skutečnosti na tomto závěru ničeho změnit. Přestože nelze zpochybnit existenci vztahu mezi žalobkyní a přítelem, neboť není pochybností o tom, že po dobu, kdy se žalobkyně zdržuje na území České republiky, žije společně s přítelem v jeho rodinném domě, stará se o jeho domácnost, vaří mu, uklízí, pere a žehlí, nejedná se o trvalý partnerský vztah tak, jak to má na mysli citované ust. § 15a odst. 2 zákona.
28. Pokud ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona zmiňuje vedle sebe požadavek na trvalost vztahu a nutnost soužití ve společné domácnosti, je jeho základním znakem společné trvalé soužití. Tento pojem s neurčitou hypotézou je třeba vyložit tak, že zde zákonodárce formuloval požadavek na určitou kvalifikovanou trvalost (srov. již zmiňované rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4Azs 151/2015 - 35 a č. j. 6Azs 216/2016 - 44). Jak Nejvyšší správní soud konstatoval ve vztahu k § 15a odst. 3 písm. b) zákona, ve znění účinném do 17. 12. 2015, který je předchůdcem posuzovaného ustanovení (srov. čl. IV odst. 1 zákona č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony), při aplikaci neurčitého právního pojmu „trvalý vztah“ v kontextu vztahu druha a družky je třeba vycházet z toho, že zatímco u manželství je závažnost a trvalost vztahu (byť nikoli nerozlučitelnost) dána již právním úkonem, kterým snoubenci do takového stavu po zralé úvaze a s vědomím všech následků vstupují, neformálnímu soužití, v němž partneři buď nechťejí nebo pro různé překážky nemohou takovýmto úkonem osvědčit jeho trvalost, je třeba pečlivě zkoumat jak jeho kvantitativní, tak i kvalitativní stránku. U kvantitativní stránky vztahu je hodnocena trvalost posuzovaného vztahu, u kvalitativní stránky především jeho hloubka. Kvantitativní i kvalitativní stránka spolu úzce souvisejí a nelze je striktně oddělovat. Trvalost partnerského vztahu je možné dovodit především ze samotné

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. V. J.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 7. strana)

délky vztahu, z jeho předpokládatelného budoucího vývoje a z vůle partnerů ve vztahu setrvat. Důležité je rovněž posouzení, zda partneři plánují společnou budoucnost, přemýšlejí již o konkrétním budoucím uspořádání vzájemných poměrů a znají i individuální plány svého partnera (srov. rozsudek č. j. 4Azs 151/2015 – 35).

29. Uvedené judikturní závěry lze vztáhnout i na novelizované ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona, neboť posuzované ustanovení jednak ze systematického hlediska § 15a odst. 3 písm. b) zákona nahrazuje, jednak v textu ustanovení je nyní výslovně odkazováno na trvalý partnerský vztah. I z úmyslu zákonodárce je zřejmé, že trvalý partnerský vztah zakládající postavení rodinného příslušníka podle § 15a odst. 2 písm. b) zákona musí vykazovat výše uvedené kvantitativní i kvalitativní aspekty, neboť podle důvodové zprávy k novele zákona č. 314/2015 Sb. „podle odstavce 2 písm. b) je za rodinného příslušníka občana Evropské unie považován dále partner občana Evropské unie (druh, družka), který s ním žije ve společné domácnosti. Stanoví se demonstrativní výčet okolností, které správní orgán zejména zohlední při posuzování trvalosti vztahu. Pokud jde o partnerské vztahy podle tohoto ustanovení, nejedná se tedy o manželství a s ohledem na § 180f ani o registrovaná partnerství, ale jde o faktické partnerské vztahy, které mají trvalou povahu“.
30. Nejvyšší správní soud vykládá ve svých rozhodnutích pojem společná domácnost jako domácnost tvořenou fyzickými osobami, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby (srov. rozsudky ze dne 3. 3. 2010, č. j. 9As 6/2010 – 73, ze dne 31. 5. 2016, č. j. 6Azs 58/2016 – 40, ze dne 17. 9. 2015, č. j. 7Azs 75/2016 – 37). Podmínka úhrady společných nákladů nemusí nutně znamenat, že náklady jsou hrazeny rovnoměrně, druhý člen společné domácnosti se může na nákladech podílet i tak, že o společnou domácnost pečuje např. obstaráváním domácích prací a udržováním pořádku v bytě. Občasné vypomáhání v domácnosti však samo o sobě bez naplnění dalších atributů (trvalost soužití s ostatními členy domácnosti, společné uhrazování nákladů na své potřeby) za vedení společné domácnosti považovat nelze (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2014, č. j. 9Azs 49/2014 – 27).
31. V dané věci správní orgán prvního stupně své rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobkyně v souladu především s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 7 Azs 75/2016-37, podmínky aplikace § 15a odst. 2 písm. b) zákona vyložil (str. 4 rozhodnutí ze dne 7. 12. 2020, č. j. OAM- 19164-51/PP-2019), současně ve svém rozhodnutí uvedl, jaké důkazy provedl, a jaké skutečnosti z nich byly zjištěny, tyto následně na str. 9 shrnul a uvedl na základě jakých zjištění dospěl k závěru, že žalobkyně neprokázala, že je rodinným příslušníkem státního příslušníka České republiky. Zabýval se rovněž otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně ve vztahu k čl. 28 odst. 1 Směrnice 2004/38/ES Evropského Parlamentu a Rady ze dne 29. 4. 2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků volně se pohybovat na území členských států, a za aplikace rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015, dospěl k závěru, že v situaci, kdy vztah žalobkyně a přítele nebyl shledán trvalým a natolik intenzivním, aby bylo možno považovat žalobkyni za rodinného příslušníka přítele, nepředstavují dopady jeho rozhodnutí nepřiměřený zásah do rodinného ani soukromého života žalobkyně.
32. Žalovaná v odvolacím řízení opětovně posoudila skutečnosti zjištěné ve správním řízení ve vztahu k podmínkám stanoveným v § 15a odst. 2 písm. b) zákona a závěry správního orgánu prvního stupně ohledně otázky jejich splnění aprobovala. Vypořádala se se všemi

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. V. J.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 8. strana)

námítkami žalobkyně týkající se hodnocení jednotlivých důkazů, v nichž zjistil správní orgán prvního stupně nesrovnalosti s tím, že nesprávnost těchto dílčích závěrů se nepromítla do správnosti rozhodnutí ve věci samé. Zdůvodnila podrobně a přesvědčivě ve světle výše uvedené judikatury, z jakého důvodu nepovažuje partnerský vztah mezi žalobkyní a jejím přítelem za trvalý především po jeho kvalitativní stránce (viz bod 2. tohoto rozsudku), zdůraznila přitom neexistenci skutečných plánů žalobkyně a jejího přítele do budoucna a především zájmy nezletilých dětí žalobkyně, které tvoří společně s matkou a sestrou její rodinu v zemi původu, kam se žalobkyně vždy z České republiky vrací a po dobu své nepřítomnosti jim zajišťuje obživu zasíláním finančních příspěvků. Vytýká-li žalobkyně žalované, že neprovedla jí navržené důkazy, které měly prokazovat existenci vztahu, péči žalobkyně o dnes již zletilou dceru přítele, společné soužití v domě přítele a trávení společné dovolené po dobu pobytu žalobkyně na území České republiky, pak se jednalo o důkazy nadbytečné, neboť tvrzení o existenci vztahu, k jehož ověření byly tyto důkazy navrhovány, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností ověřeno. Pokud jde o posouzení otázky přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejího přítele, pak žalovaná skutečně tuto otázku neřešila, nicméně vysvětlila důvod, proč posouzení otázky přiměřenosti pominula (viz bod 2. tohoto rozsudku).

33. Nelze přisvědčit námitce žalobkyně, že napadené rozhodnutí stojí na domněnkách a spekulacích nikoli na základě zjištěného stavu a v pochybnostech v neprospěch žalobkyně. Ohledně vztahu žalobkyně k přítelem, jejich soužití po dobu, kdy žalobkyně pobývá na území České republiky, ani ohledně společného hospodaření po tuto dobu nebyly v napadeném rozhodnutí vysloveny žádné pochybnosti a vyplývaly přímo z výsledků žalobkyně a jejího přítele, a byly podpořeny dalšími důkazy žalobkyně předloženými, resp. správním orgánem prvního stupně zajištěnými. Esenciální podmínkou pro posouzení žádosti však bylo, zda tyto nesporné skutečnosti ohledně vztahu žalobkyně a jejího přítele vyhovují literě zákona pro vydání povolení k přechodnému pobytu žalobkyně na území České republiky či nikoli. Žalovaná se touto otázkou důkladně zabývala a své závěry zcela srozumitelně promítla do odůvodnění napadeného rozhodnutí.
34. Požadavky na odůvodnění správního rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu se správní soudy ve svých rozhodnutích zabývaly opakovaně, přičemž judikovaly, že „odůvodnění je shrnutím všech zjištěných skutečností odůvodňujících výrok rozhodnutí. Musí proto plně odpovídat skutečným výsledkům provedeného řízení. Správní řád výslovně určuje, že v odůvodnění se uvedou skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, způsob, jakým byly hodnoceny provedené důkazy a ostatní podklady, a konečně i úvahy, které vedly k aplikaci konkrétního právního předpisu na projednávanou věc“ (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2006, č. j. 4Ads 23/2004 – 49, či ze dne 25. 7. 2017, č. j. 2Azs 253/2017 – 37). Správní orgány v nyní posuzované věci těmito požadavkům dostály. Především žalovaná se v napadeném rozhodnutí podrobně zabývala stěžejní otázkou, tj. zda byly v posuzovaném případě naplněny podmínky § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, přičemž soud se s jejími závěry zcela ztotožňuje i po věcné stránce.
35. Je tedy třeba shrnout, že Krajský soud v Ústí nad Labem neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo věcně nesprávné, ani že by žalovaná porušila povinnost při odůvodnění rozhodnutí vypořádat se se všemi předloženými důkazy, když posoudila důkazní hodnotu žalobkyně předložených fotografií, čestných prohlášení a výsledků přátel přítele a jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. V. J.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 9. strana)

dcery, a porovnávala je se zjištěními, která opatřila v rámci své úřední činnosti. Žalobkyně nebyla krácena ani ve svých procesních právech, neboť jí správní orgán prvního stupně i žalovaná opakovaně poskytly možnost doplnit řízení o další důkazy k tvrzením, ohledně nichž žalobkyni v návrhovém řízení tíží břemeno tvrzení a břemeno důkazní.

36. K žalobkyní namítanému opominutí správních orgánů posoudit otázku přiměřenosti zásahu rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně a přítele Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích učinil závěr, že zatímco u zrušení povolení k pobytu či u správního vyhoštění zákon výslovně ve většině případů požaduje, aby správní orgán zkoumal přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, u zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění zákon takový požadavek explicitně nestanoví, s výjimkou jen některých důvodů (pro případ zamítnutí žádosti o přechodný pobyt se tento požadavek vztahuje k důvodu podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž tak stanoví odstavec 2 téhož ustanovení). Povinnost zkoumat přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života nelze dovodit ani z ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců. Jak na základě podrobného jazykového, systematického, historického i teleologického výkladu konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9Azs 288/2016 – 30, předmětné ustanovení pouze upřesňuje hlediska, jimiž se má správní orgán při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života zabývat, rozhodně z něj nevyplývá, že by se přiměřenost měla posuzovat u každého rozhodnutí vydaného podle zákona o pobytu cizinců.
37. Žalobkyni lze v obecné rovině přisvědčit, že článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Veřejná moc může do osobní sféry jednotlivce zasáhnout pouze, pokud tím sleduje legitimní cíl, a v rozsahu nezbytném a přiměřeném tomuto cíli (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6Azs 96/2015 – 30, či ze dne 22. 11. 2017, č. j. 6Azs 348/2017 – 26). Ve stejné obecné rovině je však třeba konstatovat, že rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (k tomu srov. blíže rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7As 112/2011 – 65, ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9As 71/2010 – 112, či ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8As 68/2012 – 39; a nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11).
38. V posuzované věci dospěl Krajský soud v Ústí nad Labem k závěru, že ze správního spisu nevyplývají žádné okolnosti, pro něž by bylo možné zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu považovat z hlediska dopadu do rodinného a soukromého života žalobkyně za nepřiměřené. Oproti již zmiňovanému rozsudku č. j. 6Azs 96/2015 – 30, ve kterém se jednalo o značně komplikované a specifické okolnosti, obzvláště s ohledem na tragické úmrtí matky nezletilých dětí cizince, v nyní posuzovaném případě platí závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6Azs 144/2015 – 28, podle kterého se ochrana partnerských vztahů aktivuje až v okamžiku, kdy se partnerskými skutečně stanou a budou existovat v náležité kvalitě.

39. Krajský soud v Ústí nad Labem z důvodů výše uvedených neshledal žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2021, č. j. MV-20122-6/SO-2021, důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
40. Žalovaná byla v řízení úspěšnou, a proto by jí dle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. náleželo právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů. Soud však dospěl k závěru, že je zde na místě použití § 60 odst. 7 s. ř. s., podle něhož, jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává, neboť žalované nevznikly v řízení o žalobě proti jejímu rozhodnutí žádné náklady přesahující rámec její běžné úřední činnosti (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2012, sp. zn. 6 As 36/2011, nebo ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. 1 As 36/2006).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 29. července 2021

Mgr. Martin Pašek v. r.
předseda senátu